

Afgørelser – Reg. nr.: 01793.00

Fredningen vedrører: Gadstrup Kirke - Ophævet se 07975.00

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

24-07-1952, 14-01-1952

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Overenskomster (nævn) om fredning af kirkeomgivelser af:

14/1 og 24/7 1952

- Afgørelse af 25.09.1997 (nævn 48/97) afslag på ansøgning om opførelse af bygning på matr.nr. 1a Gadstrup, Gadstrup

263 RAMSØ KOMMUNE

1513 III NØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 14/1 1952)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

1^a, 1^b, 6^a Gadstrup By, Gadstrup

Ophævet

14/10-2005

Gældende matrikulært kortbilag: %

Se også REG. NR.:

D e k l a r a t i o n.

Undertegnede menighedsraad for Gadstrup-Syv sogne bestemmer herved at der paalægges ejendommen matr. nr. 1-2 af Gadstrup by og sogn følgende servitut:

Præstegaardens have samt gaardsplads og jord fredes og skal steds henligge ubebygget, bortset fra den nuværende bebyggelse.

Saalænge den til præsteembedet hørende have med gaardsplads og jord administreres af de kirkelige myndigheder, træffer dog kirkeministeriets afgørelse om nyplacering af præstegaardens bygninger, herunder tillige selve byggeplanen, samt angaaende ombygninger og tilbygninger m. v., uanset fredningsdekclarationen.

Paataleberettiget er kirkeministeriet og fredningsnævnet for Roskilde amtsraadsreds m. v.

G a d s t r u p, den 29^e januar 1952.

Vilhelm Strange-Hansen

Rob-Andersen

Fmd. for Gadstrup sogns menighedsraad.

Formand for Syv sogns menighedsraad.

-----oOo-----

Afskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR ROSKILDE AMTSRAADSKREDS M. V., den 24/7 1952.

(*Handwritten signature*)

FREDNINGSNÆVNET>

A f s k r i f t.

D e k l a r a t i o n.

Undertegnede parcellist Ejnar Viggo Jensen, Gadstrup, bestemmer herved, at der pålægges ejendommen matr. nr. 1-b af Gadstrup by og sogn følgende servitut:

Inden for en afstand af 40 meter fra den sydlige mur omkring Gadstrup kirkegård må ingensinde på grunden opføres bygninger af nogen som helst art, herunder skure, boder, transformatorstationer, master eller lignende.

Påtaleberettiget er menighedsrådet for Gadstrup-Syv sogne og fredningsnævnet for Roskilde amtsrådsreds m. v.

G a d s t r u p, den 10 - 1 - 1952.

Einar V. Jensen.

-----oOo-----

Afskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR ROSKILDE AMTSRÅDSKREDS M. V., den 15/1 1952.

Jag Hennild

D e k l a r a t i o n .

Undertegnede gårdejer Hans Christian Andersen, Gadstrup, bestemmer herved, at der pålægges ejendommen matr. nr. 6-a af Gadstrup by og sogn følgende servitut:

Inden for en afstand af 100 meter fra den østlige mur omkring Gadstrup kirkegård må ingensinde på grunden opføres bygninger af nogen som helst art, herunder skure, boder, transformatorstationer, master eller lignende.

Påtaleberettiget er menighedsrådet for Gadstrup-Syv sogne og fredningsnævnet for Roskilde amtsrådsreds m. v.

G a d s t r u p, den 12 - 1 - 1952.

Hans Chr. Andersen.

-----oOo-----

Afskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR ROSKILDE AMTSRÅDSKREDS M. V., den 15 / 1 1952 .

Jaap Hennings

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01793.00

Dispensationer i perioden: 25-09-1997 - 03-07-2001

FREDNINGSNÆVNET
FOR ROSKILDE AMT
Dommerkontoret i Køge
Jernbanegade 7, 4600 Køge

Telefon 53 65 10 68
FS 48/97

Den 25/09-97

Ramsø kommune
Teknisk forvaltning
Vibygårdsvej 50
4130 Viby Sjælland.

GENPART til orientering

REG. NR. 1793.00

Ejendom: Matr. nr. 1 a Gadstrup by, Gadstrup
beliggende Slotsbakken 7, Gadstrup.

Ramsø kommunes j.nr.: 1-a-Gadst.

Roskilde Amt, Teknisk forvaltnings j.nr.: 8-70-51-8-263-1-97
8.1/2.6.97.

I skrivelse af 29. maj 1997 har De for ejeren af den ovennævnte ejendom ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til opførelse af en bygning på ca. 390 m², der skal indeholde møde- og graverfaciliteter til Gadstrup Kirke.

Ejendommen er omfattet af fredningsdeklaration lyst den 24. juli 1952 med påtaleret for kirkeministeriet og fredningsnævnet.

I følge deklarationen fredes præstegårdens have, gårdsplads og jord, der stedse skal henligge ubebygget, bortset fra eksisterende bebyggelse.

Så længe den til præsteembedet hørende have med gårdsplads og jord administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet dog afgørelse om nyplacering af præstegårdens bygninger, herunder tillige selve byggeplanen samt angående om- og tilbygninger uanset deklarationen.

Det er oplyst, at præstegården oprindeligt bestod af tre længer, hvoraf kun præsteboligen ligger tilbage. Nybygningen tænkes i det væsentlige placeret, hvor der tidligere lå en

ad 1211/3-0001

ladebygning. Det har ikke været muligt at fastslå om denne var nedrevet, da fredningen fandt sted.

Nævnet finder, at en dispensation vil være i strid med det formål, som fredningsdeklarationen tilsigter at opfylde. Nævnet har herved lagt vægt på, at et byggeri som det påtænkte vil virke meget dominerende og gå ud over, hvad en om- og tilbygning til præstegården måtte forudsætte.

Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Følgende fremgår af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, sammenholdt med §§ 86 og 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen, (det vil sige den, der har søgt om dispensation), offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Toft-Nielsen

13 NOV. 1998

J.nr.: 97-121/250-0005
jkw

REG.NR. 1793.00.

Afgørelse

i sagen om opførelse af en bygning til møde og graverfaciliteter til
Gadstrup Kirke i Ramsø Kommune, Roskilde Amt.

Fredningsnævnet for Roskilde Amt har den 25. september 1997 efter naturbeskyttelseslovens § 50 afslået at meddele dispensation på ansøgning om opførelse af en bygning til møde- og graverfaciliteter til Gadstrup Kirke på matr. nr. 1a Gadstrup by, Gadstrup beliggende Slotsbakken 7, Gadstrup i Ramsø Kommune. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Karsten Rønnows Tegnastue på vegne af ansøger, Gadstrup Menighedsråd.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 24. juli 1952, der har til formål at friholde arealet omkring kirken og kirkegården for bebyggelse m.v.. I fredningsbestemmelserne er anført, at præstegårdens have, gårdsplads og jord stedse skal henligge ubebygget bortset fra den nuværende bebyggelse. Deklarationen indeholder endvidere bestemmelser om nyplacering, til- og ombygning af præstegårdens bygninger.

Den oprindelige ansøgning omfattede en tilbygning på ca. 390m² indeholdende møde- og graverfaciliteter, som skulle opføres parallelt med præstegården som en hvidkalket længebygning med rødt saddeltag. Nybygningen skulle placeres hvor der tidligere lå en ladebygning, således at gårdrummet mod kirkemuren blev genskabt.

1996-1211/3-0001.

Ansøger gjorde gældende, at der ved anlæggets udformning var lagt vægt på den arkitektoniske udformning og at man havde søgt at genskabe det bygningskulturelle forhold, der tidligere har været markant for præstegårdsanlægget. Nybygningen skulle således i det væsentlige være placeret, hvor der tidligere lå en lade/længe.

Roskilde amt vurderede, at der på baggrund af fredningsbestemmelserne ikke kunne meddeles tilladelse til yderligere byggeri og indstillede til fredningsnævnet, at der meddeltes afslag.

Ramsø Kommune anbefalede projektet overfor fredningsnævnet.

Fredningsnævnet fandt, at en dispensation ville stride mod det formål, som fredningsdeklarationen tilsigter at opfylde. Nævnet lagde vægt på, at det ansøgte byggeri ville virke meget dominerende og gå ud over, hvad en om- og tilbygning af præstegården måtte forudsætte.

Naturklagenævnet udtalte enstemmigt på baggrund af nævnets besigtigelse den 18. april 1998, at nævnet ville være sindet at meddele dispensation til opførelse af en bygning med den ansøgte placering med graverfaciliteter og til brug for mødeaktivitet. Nævnet fandt dog, at den ansøgte bygning, såvel ved sin størrelse som ved sin udformning var for dominerende i forhold til kirkeanlægget. Nævnets endelige godkendelse af byggeriet ville derfor bero på fremsendelse af et ændret projekt, der i højere grad skulle underordne sig kirkeanlægget.

Den 21. september 1998 fremsendte Karsten Rønnovs Tegnastue et fornyet projekt omfattende en bygning på 348 m² udformet i samme klassicistiske stil som præstegården med en tilsvarende bredde, højde og taghældning samt farvevalg på mure, tag og vinduer som præstegården.

Afgørelse

I sagens behandling har deltaget 12 af Naturklagenævnets 13 medlemmer (Lars Busck, Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, Jens Jørgen Bolvig, Aage Brusgaard, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Eva Møller, Hans Christian Schmidt, Poul Søgaard og Sven Taarnquist).

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Efter nævnets besigtigelse den 18. april 1998 blev det tilkendegivet, at nævnet ville være sindet at meddele dispensation til opførelse af en bygning med den ansøgte placering med graverfaciliteter og til brug for mødeaktivitet. Nævnet fandt dog, at den ansøgte bygning, såvel ved sin størrelse som ved sin udformning, var for dominerende i forhold til kirkeanlægget.

Nævnets endelige godkendelse af byggeriet ville derfor bero på fremsendelse af et ændret projekt, der i højere grad skulle underordne sig kirkeanlægget.

Det er nævnets vurdering, at det fremsendte projekt af 21. september 1998 er udformet på en sådan måde hvad angår størrelse, ydre fremtræden og beliggenhed i forhold til kirken og præstegården, at man finder, at dette projekt kan godkendes.

Naturklagenævnet ændrer derfor Fredningsnævnets afgørelse af 25. september 1997 til en tilladelse til at opføre et byggeri på 348 m² med møde- og graverfaciliteter som beskrevet i det fremsendte projekt af 21. september 1998.

Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter den er meddelt. jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Lars Busck

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Skov- og Naturstyrelsen

3. juli 2001

Frederiksborggade 15. 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

3. juli 2001

J.nr.: 97-111/250-0004

BOP

5., 6., 8., 9., 10., 11., 15. kontor og
Fredningsregisteret

Vedr. ændring af kirkeomgivelsesfredningen ved Gadstrup Kirke i Ramsø
Kommune.

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse i ovennævnte sag.

Med venlig hilsen

Birgitte Orland Pedersen
kontorfuldmægtig
direkte tlf.: 3395 5728

Ad: 2001-1211/3-0001
akt 12

Naturklagenævnets afgørelse
af 3. juli 2001
i sagen om ændring af kirkeomgivelsesfredningen ved Gadstrup Kirke
i Ramsø kommune. (sag nr. 97-111/250-0004)

Fredningsnævnet for Roskilde Amt har den 14. februar 2000 afvist et af Ramsø Kommune rejst fredningsforslag om ændring af kirkeomgivelsesfredningen af Gadstrup Kirke og truffet beslutning om, at tre tinglyste deklARATIONER om fredningen af Gadstrup Kirkes omgivelser ikke skal ophæves.

Fredningssagen blev rejst den 21. september 1999 og omfatter 3 lodsejere: Gadstrup Kirkes menighedsråd, Ramsø Kommune og en privat.

Fredningsforslagets formål er først og fremmest at sikre indsynet til kirken fra øst ved at åbne et 25 m bredt privatejet areal øst for kirken for offentligheden. Samtidig foreslås det fredede private areal indskrænket med ca. 6.800 m², som i et nyt lokalplanforslag udlægges til 6 parcelhusgrunde.

Fredningsnævnets afgørelse er i henhold til naturbeskyttelseslovens § 43 påklaget til Naturklagenævnet af Ramsø Kommunalbestyrelse.

Kirkeomgivelsesfredningen

På de tre ejendomme, der omgiver Gadstrup Kirke og kirkegård (matr.nr. 6 he, Gadstrup by, Gadstrup, matr.nr. 1 a, Gadstrup by, Gadstrup, og et umatrikuleret vej/gadeareal), blev der i 1952 tinglyst tre deklARATIONER med det formål at friholde matriklerne for bebyggelse m.m. Alle tre deklARATIONER var frivillige og uden erstatning og havde menighedsrådet og fredningsnævnet som påtaleberettigede. DeklARATIONERNE blev anmeldt af fredningsnævnet til tinglysning.

Matr.nr. 6 he

På ejendommen øst for Gadstrup Kirke og kirkegård blev der den 15. januar 1952 pålagt en deklaration, hvorefter der inden for en afstand af 100 meter fra den østlige mur omkring kirkegården ingensinde på grunden må opføres bygninger af nogen som helst art, herunder skure, boder, transformerstationer, master og lignende. Deklarationen indeholdt ikke noget forbud mod beplantning.

Den 8.875 m² store ejendom er ubebygget og delvis beplantet med fortrinsvis nåletræer, som umuliggør indsynet fra øst mod kirken og udsynet mod øst fra kirkegården. Ejendommen ligger inden for støjkonsekvensområdet for Københavns Lufthavn, Roskilde, jf. regionplanens afsnit 5.1, og er i Ramsø Kommunes kommuneplan beliggende i byzone i bydel 342, som udlægger området til offentlige formål, nyttehaver, m.v. Ejendommen anvendes i dag til nyttehaver.

Matr.nr. 1 a

På menighedsrådets ca. 16.500 m² store ejendom, der ligger nord og vest for kirken, blev der den 24. juli 1952 pålagt en deklaration, hvorefter præstegårdens have, gårdsplads og jord stedse skal henligge ubebygget, bortset fra den nuværende bebyggelse. Deklarationen indeholder endvidere bestemmelser om nyplantning, og til- og ombygning af præstegårdens bygninger.

Naturklagenævnet har den 13. november 1998 meddelt dispensation fra fredningen til parallelt med præstegården at opføre en 348 m² hvidkalket længebygning med rødt saddeltag, placeret, hvor der tidligere lå en la-debygning, således at gårdrummet mod kirkemuren bliver genskabt. Bygningen, der skal anvendes til graver- og mødefaciliteter, er for tiden under opførelse.

Det umatrikulerede areal

Det ca. 2.800 m² store areal syd for kirken er et ca. 40 meter bredt umatrikuleret åbent vej/gadeareal, der ejes af kommunen. Arealet er græsdegroet og beplantet med spredte trægrupper. På arealet blev der den 15. januar 1952 tinglyst en deklaration, hvorefter der inden for en afstand af 40 meter fra den sydlige mur omkring kirkegården ingensinde

på grunden må opføres bygninger af nogen som helst art, herunder skure, boder, transformerstationer, master og lignende.

Fredningsforslaget og lokalplan

Gadstrup kirke har en enestående beliggenhed, idet man indtil for få år siden som følge af deklARATIONERNES forbud mod bebyggelse havde bevaret den fri indsigts til kirken og det frie udsyn fra kirkegården i forhold til de mod syd og øst beliggende landbrugsarealer.

Beplantningen på matr.nr. 6 he, har i dag umuliggjort den fri indsigts til kirken og det frie udsyn fra kirkegården i forhold til de mod syd og øst beliggende landbrugsarealer. Derfor har kommunen i samarbejde med ejeren, Kjeld Beyer, udarbejdet et fredningsforslag og samtidig et forslag til lokalplan, hvorefter det tillades at udstykke ca. 6.800 m² af ejendommen i 6 grunde på ikke under 800 m² til parcelhusbyggeri.

Ifølge lokalplanforslaget må bygninger ikke opføres i mere end en etage og højden til tagryg må ikke overstige 5,5 m fra et fastsat niveauplan. Der må på grundene ikke være beplantning, som er over 8 meter høj. Mod kirkegårdsmuren etableres et stendige.

Lokalplanforslagets endelige vedtagelse afventer fredningssagens udfald.

Udtalelser til fredningsnævnets behandling af fredningsforslaget og indsigelser mod lokalplanforslaget

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite i Ramsø Kommune finder, at karakteren af den ældste del af Gadstrup landsby bør fastholdes ved at begrænse bebyggelsen i kirkens nærhed, at lokalplanforslaget er i klar modstrid med intentionerne i deklARATIONERNE om at beskytte landsbykirkens omgivelser imod bebyggelse, og at kommercielle og andre hensyn bør vige for hensynet til bevarelsen af de æstetiske værdier i landsbymiljøet og den landskabelige karakter.

Lokalkomiteen har senere oplyst overfor fredningsnævnet, at det har besluttet at udarbejde et forslag til reviderede fredningsbestemmelser for arealerne omkring kirken, som vil blive fremsendt til fredningsnævnet.

Skov- og Naturstyrelsen

Skov- og Naturstyrelsen har gjort indsigelse efter planlovens § 28 overfor lokalplanforslaget. Styrelsen finder ikke, at der er tilvejebragt nogen relevant begrundelse for at udnytte arealet til parcelhusbyggeri. En realisering af lokalplanforslaget vil være i total modstrid med fredningens formål, og der har endnu aldrig været gennemført en ny fredning, der har resulteret i, at et areal, der er omfattet af en kirkeomgivelsesfredning, er blevet tilladt bebygget med parcelhuse. At arealet i dag er udlagt til nyttehaver i kommuneplanen ændrer ikke ved dette forhold.

Menighedsrådet og stiftsøvrigheden

Menighedsrådet er af den opfattelse, at deklARATIONERNE bør opretholdes, og støttes heri af Roskilde Stiftsøvrighed og Køge Provstiudvalg samt Nationalmuseet.

Stiftsøvrigheden har nedlagt veto i medfør af planlovens § 29, stk. 4, jf. § 28 overfor lokalplanforslaget.

Kongelig bygningsinspektør Karsten Rønnow oplyser, at kirken er beliggende uden for den egentlige landsbykerne, men op til denne. I det attende århundrede lå præstegården mellem kirken og landsbyen, hvorefter dele stadig er bevaret nordvest for præstegården, mens kirkegården mod nord, øst og syd helt var omsluttet af åbent agerland. De tre deklARATIONER sikrer på fortrinlig måde de kulturhistoriske, topografiske forhold, idet de for så vidt angår de områder, der oprindeligt har været åbent land, bestemmer, at der ingensinde må bebygges. Uanset at Gadstrup har udviklet ganske store parcelhusområder, giver friholdelsen af netop arealerne nord, øst og syd for kirken en værdifuld fortælling om de historiske forhold, ikke mindst mod sydøst, hvor der stadig er en vis fortsættelse over i det åbne landbrugsland, uanset at dette i øjeblikket er sløret af bevoksning. DeklARATIONERNE har sikret, at egentlig kirkefremmed byggeri kan holdes på en vis afstand af kirken, der gennemgik en omfattende renovering i det nittende århundrede og må betegnes som en særlig interessant kirkebygning.

Roskilde Amt

Roskilde Amt har ikke kunnet anbefale fredningsforslaget.

Ejeren af matr.nr. 6 he

Ejeren Kjeld Beyer har overfor fredningsnævnet bestridt, at deklarationen på matr.nr. 6 he, Gadstrup by, Gadstrup, er en fredning, da den ikke nævner ordene "fredning" eller "fredet", da deklarationen er udfærdiget af den daværende ejer af egen fri vilje, og da den intet indeholder om indsyn til kirken eller om en begrænsning af beplantningens højde, som i egentlige fredninger. Det har derfor ikke været meningen, at den skulle gælde til evig tid.

Kjeld Beyer anfører, at fredningsforslaget vil pålægge arealet en egentlig fredning og sikre en enestående indsigts mod kirken, da bebyggelsens højde begrænses, samt sikre en stabil tilvækst til byen og dens nærbutikker til borgernes tarv. I den tid han har ejet grunden, har han i øvrigt foretaget en omfattende oprydning på grunden, der blev anvendt som affaldsplads, da han overtog den i 1983.

Andre udtalelser

Enkelte lodsejere i lokalområdet har støttet forslaget.

Udtalelser til Naturklagenævnet i forbindelse med nævnets behandling af fredningsnævnets afvisning af fredningsforslaget

Danmarks Naturfredningsforening, Skov- og Naturstyrelsen, Menighedsrådet, Stiftsøvrigheden og amtet har gentaget og fastholdt deres bemærkninger og indsigelser overfor Naturklagenævnet i forbindelse med Naturklagenævnets behandling af fredningsnævnets afvisning af fredningsforslaget.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet lægger til grund for sin beslutning om at afvise fredningsforslaget, at uanset at deklarationerne ikke indeholder en bestemmelse om beplantningens højde og for så vidt angår matr. nr. 6 he Gadstrup By, Gadstrup, ordene "fredning" eller "fredet", kan det lægges til grund, at de tinglyste deklarationer pålægger arealerne fredninger, der kun vil kunne ophæves eller ændres i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2. En ændring af fredningen, således at bevoksning af en vis højde forbydes, vil kunne genskabe forholdene, og da en tilla-

delse til parcelhusbyggeri vil vanskeliggøre en sådan ændring, finder nævnet ikke grundlag for at erstatte de tre deklARATIONER med den foreslåede fredning.

Ramsø Kommunes klage

Ramsø Kommunalbestyrelse har fastholdt sit ønske om at få ændret fredningsbestemmelserne og dermed mulighed for at gennemføre en lokalplanlægning, som beskrevet i forslagene til fredning og lokalplan.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens afgørelse herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde har deltaget 10 af Naturklagenævnets 12 medlemmer: Inger Vaaben (formand), Ole Pilgaard Andersen, Bent Hindrup Andersen, Peter Christensen, Ebbe Kalnæs, Henriette Kjær, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Hans Christian Schmidt og Poul Søgaard.

Naturklagenævnet lægger til grund, at deklARATIONERNE ved Gadstrup Kirke, der er anmeldt til tinglysning af fredningsnævnet i 1952, er fredninger, som kun kan ændres eller ophæves efter reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 6. Dette gælder også deklARATIONEN på den privatejede ejendom matr.nr. 6 he, uanset at den nuværende ejer bestrider, at der er tale om en fredning, der skal gælde til evig tid.

I begyndelsen af 1950'ne gennemførtes ca. 4.500 fredninger af arealer i umiddelbar tilknytning til de fleste af landets ca. 2.300 kirker. Der var hovedsagelig tale om bræmmefredninger eller mindre udsigtsfredninger. Fredningerne var frivillige og blev, når fredningen var uden udgift for det offentlige, med hjemmel i den dagældende naturfredningslovs § 11 gennemført ved "overenskomster", der blev tinglyst på ejendommene som servitutter (deklARATIONER).

Gadstrup by's udvikling omkring kirken i tiden efter kirkeomgivelsesfredningerne i 1950'ne - og det aktuelle lokalplanforslag - viser med stor tydelighed, hvor fremsynet og enestående kirkeomgivelsesfredningerne generelt har været for en sikring og fastholdelse af landsbykirkerne som væsentlige elementer i landskabet og i landsbymiljøet. I Gadstrup by ligger parcelhusområder og Brugs direkte udenfor og så tæt op til kirkeomgivelsesfredningerne, som det overhovedet har kunnet lade sig gøre. Selv om bebyggelserne ikke tillader et frit indsyn til og ud-

syn fra kirken, er der - også i forhold til andre kirkeomgivelsesfredninger - tale om et ganske stort fredet areal, og der er fortsat åbent landbrugsland mod sydøst.

Deklarationerne fra 1952 indeholder ikke et beplantningsforbud og heller ikke plejebestemmelser. Der kan derfor være god grund til at tage deklARATIONERNE op til revision og modernisering, når der opstår mulighed herfor. I den forbindelse ønsker nævnet at understrege, at det er vigtigt at fastholde og sikre de rammer for vore kirkers omgivelser, som deklARATIONERNE (provst Exner fredningerne) er udtryk for. Den oprindelige afgrænsning af fredningerne blev imidlertid til efter forhandling og var ikke altid udtryk for, at der med de aftalte grænser blev opnået præcis den sikring af ind- og udsynet til kirken, som var formålet. Grænserne behøver derfor ikke altid automatisk at skulle fastholdes, som de blev fastlagt i sin tid, men bør undtagelsesvis kunne ændres.

Et flertal på 9 medlemmer kan ikke tiltræde den foreslåede nye afgrænsning af fredningen, idet der er tale om en uacceptabel indskrænkning af de fredede kirkeomgivelser. Flertallet finder imidlertid, at terrænfaldet omkring Gadstrup kirke muliggør, at formålet med fredningen kan fastholdes, uanset at der i et vist omfang bygges parcelhuse på matr.nr. 6 he. Flertallet finder således, at indsynet til kirken og udsynet fra kirken mod sydøst fortsat kan sikres selv om grænsen for kirkeomgivelsesfredningen flyttes lidt længere mod sydvest, jf. vedlagte vejledende kortskitse.

Mindretallet (Peter Christensen) stemmer for at stadfæste fredningsnævnets afvisning af fredningsforslaget, idet han principielt finder, at de eksisterende Exner-fredninger bør opretholdes i deres fulde udstrækning.

I overensstemmelse med flertallets stemmeafgivning hjemviser Naturklagenævnet sagen til fredningsnævnet til fornyet behandling og gennemførelse på grundlag af fredningsforslaget dog med den ændring, at forslaget fredningsgrænse flyttes mod sydvest, som vist på vedlagte vejledende kortskitse.

Det er i øvrigt en forudsætning, at der sideløbende med fredningssagens behandling vedtages en lokalplan og et kommuneplantillæg, der belyser forholdene i overensstemmelse med den nye afgrænsning af fredningsområdet, og at lokalplanen kommer til at indeholde bestemmelser, der regu-

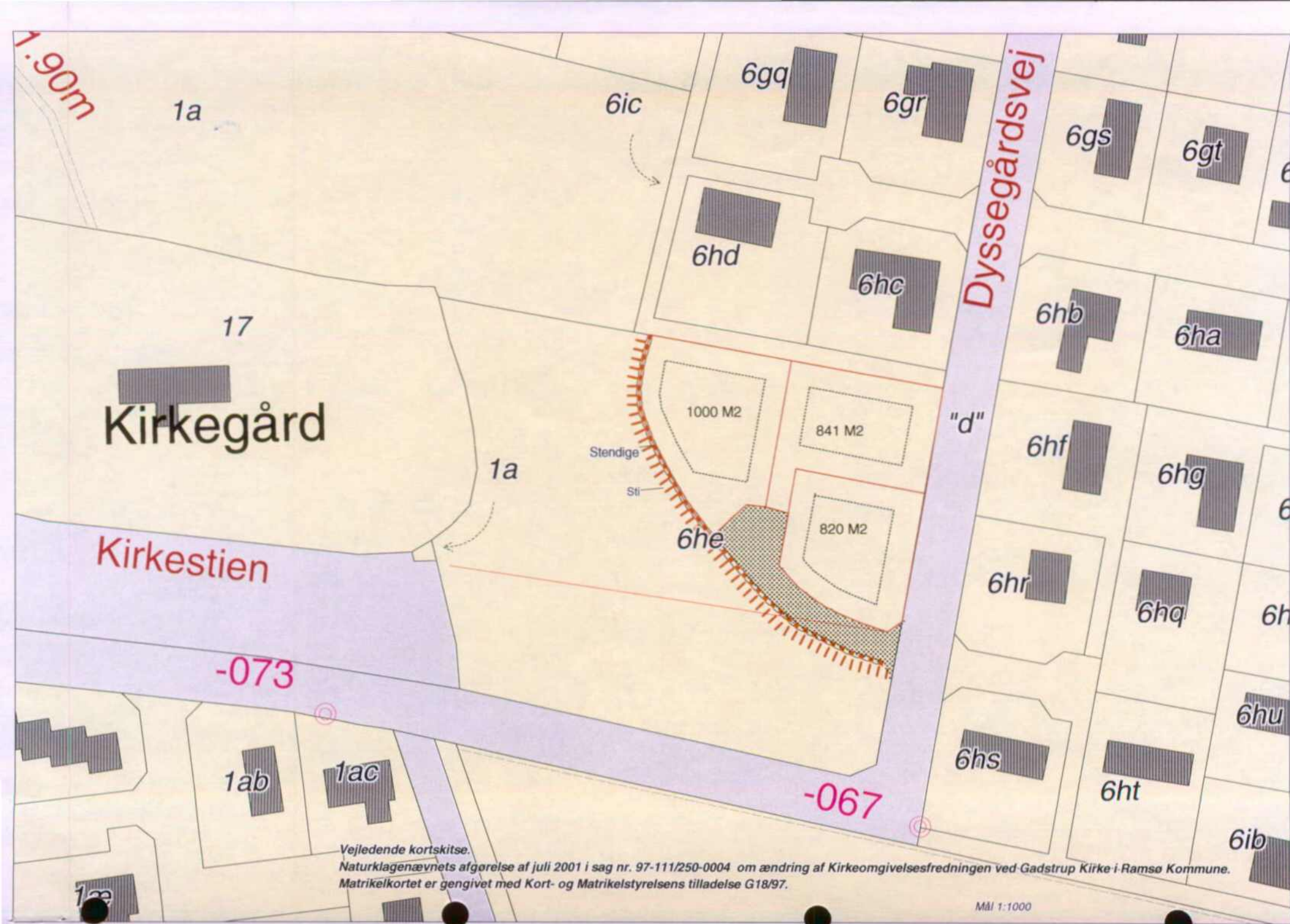
lerer det areal, der udtages af omgivelsesfredningen til bebyggelse med parcelhuse, således at bygninger på dette areal kun kan placeres med gavle mod øst og vest, jf. kortskitsen, og at de ikke opføres i mere end en etage og højden til tagryg ikke må overstige 5,5 m fra terræn. Det er endvidere en forudsætning, at lokalplanen kommer til at indeholde bestemmelser om beplantning, således at beplantningen på arealet kommer til at bestå af arter, der ikke bliver højere end 8 m.

På Naturklagenævnets vegne

Inger Vaaben
viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

17 JAN. 2002

REG. NR. 1793.00

GadstrupKirkeFredning14012002

Ramsø den 14. januar 2002

Til:

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att: Lisbeth Friis Hansen

&

Roskilde Amt
Amtsgården
Køgevej 80
4000 Roskilde

Vedr: Forslag til dispensation fra fredning af arealer omkring Gadstrup Kirke.

Hermed fremsendes til orientering kopi af skrivelse fremsendt ultimo december 2001 til Folketingets Ombudsmand og Kirkeministeren.

Skrivelsens bilag medsendes ikke.

Kopier af skrivelsen er desuden fremsendt til:

- Fredningsnævnet for Roskilde Amt, Retten i Køge, Jernbanegade 7, 4600 Køge.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 2100 København Ø, Att: Jesper Refn, Poul Henrik Harritz, Gunvor Bennekou.
- Poul Lindor Nielsen, Rådhuset, Vibygårdsvej 50, 4130 Viby Sjælland.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening i Ramsø Kommune

Ole Hindsbo, Formand for DN Ramsø,
Truelstrupvejen 7, 4130 Viby Sjælland.

Til:

Folketingets Ombudsmand
Gl. Torv 22
1457 København K.

&

Kirkeministeren
Kirkeministeriet,
Staldmestergrd.
Frd.holms Kanal 21
1220 København K.

**Vedr: Forslag til dispensation fra fredning af arealer omkring
Gadstrup Kirke.**

Naturklagenævnet har den 3. juli fremsendt afgørelse vedr.
”Ændring af kirkeomgivelsesfredningen ved Gadstrup Kirke i Ramsø
Kommune.”, *kopi nr. 1. vedlagt.*

Afgørelsen går ud på , at der kan meddeles dispensation fra en
fredning af kirkens omgivelser for at tillade opførelse af 3 private
parcelhuse.

Normalt forudsætter dispensation fra fredningsbestemmelser, at det
drejer sig om vigtige offentlige funktioner som må tilgodeses. Det
finder vi ikke der er tale om i dette tilfælde.

Naturklagenævnets forslag vil have uoverskuelige konsekvenser for
landets 4500 fredninger af arealer omkring landets kirker.

Vi finder at det er af overordnet national interesse at de mange
fredninger bliver overholdt efter deres hensigt. Vi beder derfor
ombudsmanden om at sikre forvaltningen af disse fredninger.

Sagen blev indledt med Ramsø Kommunes "Forslag til lokalplan nr. 46, Boligområde ved Dyssegårdsvej i Gadstrup", *kopi nr. 2. vedlagt.*

Alle relevante myndigheder, inklusive kommunens borgmester, er gået imod forslaget.

Gadstrup Kirkes Menighedsråd har anmodet Roskilde Stiftsøvrighed om økonomisk hjælp til at rejse sagen for Østre Landsret.

Køge Provsti (*bilag nr. 3*) og kgl. Bygningsinspektør Karsten Rønnow (*bilag nr. 4*) har støttet Dåstrup Menighedsråds henvendelse til Roskilde stiftsøvrighed.

Stiftsøvrigheden henviser i sit svar (*bilag nr. 5*) til at en sådan sag vil kunne skade kirkens egne interesser mht. til opførelse af bygninger til egne formål.

Stiftsøvrigheden anviser at Gadstrup Kirkes Menighedsråd selv må udrede evt. udgifter i forbindelse med en retssag.

Stiftsøvrigheden er af den opfattelse at *fristen for et opsættende svar i sagen er onsdag den 2. januar 2002.*

Menighedsrådet har herefter ikke ønsket at forfølge sagen tiltrods for mulig støtte fra Køge Provsti.

Lokalkomiteen for Danmarks Naturfredningsforening for Ramsø Kommune vil i det følgende fremhæve nogle af præmisserne i Naturklagenævnets forslag (*bilag nr. 1*):

Side 2: På ejendommen øst for Gadstrup Kirke og kirkegård blev der den 15. januar 1952 pålagt en deklaration, hvorefter der inden for en afstand af 100 meter fra den østlige mur omkring kirkegården *ingensinde på grunden må opføres bygninger af nogen som helst art.*

Side 4: Skov- og Naturstyrelsen har gjort indsigelse efter planlovens § 28 overfor lokalplanforslaget. Styrelsen finder ikke, at der er tilvejebragt nogen relevant begrundelse for at udnytte arealet til parcelhusbyggeri. En realisering af lokalplanforslaget vil være i *total modstrid med fredningens formål*, og der har endnu aldrig været gennemført en ny fredning der har resulteret i, at et areal der er omfattet af en kirkeomgivelsesfredning, er blevet tilladt bebygget med parcelhuse.

Side 6: Naturklagenævnet lægger til grund, at deklARATIONERNE ved Gadstrup Kirke, der er anmeldt til tinglysning i fredningsnævnet i 1952, **er fredninger**, som kun kan ændres eller ophæves efter reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 6.

Side 6: Gadstrup by's udvikling omkring kirken i tiden efter kirkeomgivelsesfredningerne i 1950'ne – og det aktuelle lokalplanforslag – viser med stor tydelighed, hvor fremsynet og enestående kirkeomgivelsesfredningerne generelt har været for en sikring og fastholdelse af landsbykirkerne som væsentlige elementer i landskabet og landsbymiljøet.

Lokalkomiteen for Danmarks Naturfredningsforening i Ramsø Kommune mener at der kun kan dispenseres fra fredningsbestemmelser, hvis det drejer sig om at tilgodese overordnede nationale interesser. Vi mener ikke at 3 parcelhuse hører til denne kategori. Derimod mener vi, at ved en sådan tilsidesættelse, **for første gang nogensinde**, af en af de 4500 fredninger af arealer i umiddelbar tilknytning til de fleste af landets 2.300 kirker, at det er af overordnet national interesse at Ombusmandsinstitutionen og Kirkeministeriet skrider ind og sikrer at de mange fredninger bliver overholdt efter deres hensigt.

Danmarks Naturfredningsforening i Ramsø Kommune mener at Naturklagenævnet har åbnet for et "tag selv bord" der strider med dansk retsbevidsthed og som undergraver bevarelsen af danmarks kulturhistoriske landskaber som tidligere fremsynede folk har arbejdet for at sikre de danske efterkommere.

Som området fremstår i dag er det ikke anvendt som nyttehave som det oprindeligt var pålagt ved den nuværende ejers køb af området.

Vi finder derfor at en rimelig udgang af sagen er at Ramsø Kommune køber området til vurderingspris sådan som det er foreslået af kommunens borgmester.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening i Ramsø Kommune

Ole Hindsbo

Formand for DN Ramsø, Truelstrupvejen 7, 4130 Viby Sjælland.